

TERVEZÉSMÓDSZERTAN

2023. tavasz, 2. évfolyam, 2. félév

Tárgykód: BMEEPKOA402

Helyszín és időpont: BME K275, hétfőnként 12.15-14.00 között

A kurzus TEAMS-csatornája: 4w0qno5

A tárgy kimérete: heti 2 óra előadás

Kreditpont értéke: 2

Követelmény: vizsga, ill. megajánlott jegy

A Tervezőmódszertan tantárgy általában foglalkozik az építészeti tervezés elméleti és gyakorlati aspektusaival, módszertani alapvetéseivel.

Az előadások során a hallgatók találkoznak a téma alapvető szakirodalmi vonatkozásaival, a tervezés teljes, komplex folyamatára ható, azt befolyásoló tényezőkkel, személyes alkotói módszertanokat ismernek meg és tervezési tárgyaikat támogató tervezési metodikákba nyernek betekintést.

A tárgynak a kari képzésekben elfoglalt helye indokolja a rendszerező, elméleti, (ön)reflektív gondolkodás elméleti és gyakorlati alapvetéseivel való megismerkedést úgy, hogy annak tanulságai az adott félévben és a későbbiekben folyó tervezési kurzusokban is hasznosulhassanak.

A félév alkalmi a különféle módszertani megközelítések felvillantására tesznek kísérletet, mindig **1-1 kulcsfogalmat** állítva a tervezés fogalma mellé, így minden előadás egyfajta **tervezés+**:

+módszer,
+hely,
+program,
+inspiráció,
+folyamat,
+médiium és
+praxis

címszavakhoz rendelt tematikus blokkokkal, számos meghívott előadóval.

A félév teljesítéséhez (megajánlott jegyhez) az előadásokon való intenzív jelenlét (1), és a párhuzamosan futó Középülettervezés 2. c. tárgyat, valamint a Tervezőmódszertan kurzus legfontosabb személyes vonatkozásait párhuzamosan dokumentáló **TERVEZÉSI ATLASZ** elkészítése (2) együttesen szükséges.

Budapest, 2023. február

Szabó Levente DLA
tanszékvezető egyetemi tanár
tárgyfelelős

Tematika-ütemterv:

dátum	Tervezőmódszertan	Középülettervezés 2.
febr. 27.	tervezés + módszer Szabó Levente DLA	nyitóelőadás, pályázat kiadása / műtermi munka / szombaton helyszínbemjárás
	gödöllői anizix: 5 épület Félix Zsolt DLA, Major György DLA, Kovács Zoltán, Lévai Tamás DLA, Guba Sándor és Hámosi Péter	
márc. 6.	tervezés + hely Szabó Levente DLA	helyszínelemzés, feladatválasztás
márc. 13.	tervezés + program Szabó Levente DLA (Kalmár László)	nagyfeladat funkcióelemzés, konzultáció / pénteken pályázat beadás + kipakolás és kiállítás
márc. 20.	Barry Bergdoll: Marcel Breuer and the Invention of Heavy Lightness (open lecture)	konzultáció
márc. 27.	tervezés + inspiráció Szabó Levente DLA	a pályázat eredményhirdetése, koncepcióterv beadás, értékelés
ápr. 3.	tervezés + folyamat Szabó Levente DLA	konzultáció
ápr. 10.	(Húsvéthétfő)	-
ápr. 17.	tervezés + médiumok_1 Kronavetter Péter DLA és mások	konzultáció
ápr. 24.	tervezés + médiumok_2 Kronavetter Péter DLA és mások	vázlattevév kipakolás
máj. 1.	(munka ünnepe)	-
máj. 8.	tervezés + praxis_1 Építész Stúdió, Váncza Művek, 3h építésziroda	pótvázlattevév és konzultáció
máj. 15.	tervezés + praxis_2 Studio Fragment, CAN Architects, MICROarchitects	konzultáció
máj. 22.	tervezés + praxis_3 Breuer Anna, Madarász Zsuzsanna, Surján Borka	konzultáció

Ajánlott irodalom:

inspirációk az ATLASZ készítéséhez:

- Gerhes Gábor előadása a saját ATLASZ-ról (a tanszéken megtekinthető!): <https://youtu.be/KofCnIhbLo4>
- Alvaro Siza korai vázlatfüzeteiről mesél és mutat [itt](#), [itt](#), [itt](#), [itt](#) és [itt](#).
- Studio Tom Emerson: [Forst Atlas](#) (2011) és [Glasgow Atlas](#) (2014)
- <https://www.octogon.hu/epiteszet/manualis-gondolatok-a-bivak-studio-elso-kiadvanya/>
- João Mendes Ribeiro skiccei és tervei (együtt nézendők és megfejtendők!): pl. <https://delaespada.com/blogs/news/a-conversation-with-joao-mendes-ribeiro> és <https://divisare.com/authors/16030-joao-mendes-ribeiro>
- a bevk perović arhitekti munkái és az azokhoz tartozó koncepcióábrák: <https://bevkperovic.com/projects/#all>
- Valerio Olgiati: Images of Architects, 2013 (44 építész Olgiatinak küldött referencia-aldapárjai (<https://www.archdaily.com/404064/the-images-of-architects-valerio-olgiati>))
- Umberto Eco: A lista māmora, Európa, 2009 (a tanszéken megtekinthető!)
- Marosi Bálint: Vázlat, telepítés, koncepció https://tarsas2010.blog.hu/2013/02/22/vazlat_telepites_koncepcio

általános irodalmak:

- [Egyben a három, 2021](#)
- [Cságoly Ferenc: Középületek, TERC, 2004](#)
- [Somogyi Krisztina-Klobusovszki Péter \(szerk.\): Középületek közvetlen közelségben. Középülettervezési Tanszék, 2017](#)
- Cságoly Ferenc: Három könyv az építészetéről. A szépség, A hasznosság, A tartósság, Akadémiai Kiadó, 2013-14
- Cságoly Ferenc: Építészet és kultúra I., II. Esszék az építészetéről, kultúráról, művészekről és művekről, TERC 2019
- Amit Srivastava Selen Morkoc Antony Radford: A modern építészet elemei - 50 kortárs épület értelmezése - 50 kortárs épület értelmezése, TERC 2016 (a tanszéken megtekinthető)

irodalmak „haladóknak”:

- Kari Jormakka: Basics Design Methods, Birkhäuser Architecture, 2007
- Juhani Pallasmaa: A bőr szemei - Építészet és érzékek, Typotex Kiadó, 2018 (ford.: Veres Bálint)
- Peter Zumthor: Tanítani az építészetet, tanulni az építészetet Arc'2. 26-27. o.
- Peter Zumthor: Atmospheres: Architectural Environments. Surrounding Objects, Birkhäuser Architecture, 2006
- Kerékgyártó Béla (szerk.): A mérhető és a mérhetetlen. (Építészeti írások a huszadik századból), TERC 2004
- Moravánszky Ákos-M. Gyöngy Katalin: Monumentalitás - Építészetelmélet a 20. században, Kritikai antológia, TERC, 2006
- Moravánszky Ákos-M. Gyöngy Katalin: A tér - Építészetelmélet a 20. században, Kritikai antológia, TERC, 2007
- Moravánszky Ákos-M. Gyöngy Katalin: A stílus - Építészetelmélet a 20. században, Kritikai antológia, TERC, 2009
- Moravánszky Ákos: Technika és természet - Építészetelmélet a 20. században, Kritikai antológia, TERC, 2013

Tantárgykövetelmények:

A tantárgy valamennyi előadásának (!) anyagából álló, azok átfogó ismeretét ellenőrző vizsgával teljesíthető. A vizsga azok számára, akik min. 9 (kilenc) előadáson jelen vannak, kiváltható megajánlott jeggyel, amely a TERVEZÉSI ATLASZ értékeléséből megszerzett pontszám alapján alakul ki.

Az osztályozás a megajánlott jegy vagy a vizsgán kapott pontok alapján: 0-60 elégtelen / 60-70 elégséges / 70-80 közepes / 80-90 jó / 90-100 jeles

A TERVEZÉSI ATLASZ a teljes félévben a Középülettervezés 2. (amennyiben a kurzus hallgatója nem hallgatja párhuzamosan a tárgyat, a tárgyfelelőssel egyeztetendő e munkarész helyettesítése) és a Tervezőmódszertan kurzusok során született rajzok, fotók, szövegek, inspirációs források, szabad asszociációk, stb. szisztematikus gyűjteménye, és minőségi, rendszerezett összeállítása. Az ATLASZban mindennek helye van, ami készítőjének e két kurzus során fontos tapasztalata, rögzítendő élménye volt, de akár ennél tágasabban is, a meghatározó építészeti impulzusok dokumentálásának is helye, amelyek a hallgatót a félévben építészeti élményként érték. Elsősorban a személyesen, a tanulási/megismerési folyamat szempontjából fontos források, szövegek, képek, rajzok, példák, élmények dokumentálása, minőségi rendszerezése a cél. Az ATLASZ lehet kronologikus, azaz a félév előrehaladását tükröző is, de a sorrend, tematikus felépítettség szabadon rendezhető.

A TERVEZÉSI ATLASZ formai követelményei:

- max. A4-es formátum utólag összefűzve (azaz ennél nagyobb nem, ennél kisebb és tetszőleges alakú lehet a kötet)
- 1 lapra egy műfajú dolog kerüljön (vagy egy fotó, vagy egy rajz, vagy egy szöveg, vagy egy lenyomat, vagy egy frottázs, stb., természetesen kiegészítve annak magyarázószövegével, ha szükséges)
- tartalmazzon tartalomjegyzéket, fejezetekre bontva, a naplóban a fejezetek előtt fejezetnyitó elválasztó oldallal, azaz világos struktúrával rendelkezzen a munka
- max. 1 oldal bevezető szöveg készüljön elé, ami – mint egy könyv bevezetője – összefoglalja az olvasó számára annak lényegét, a félév legfontosabb építészeti élményét, élményeit
- terjedelmi megkötés az oldalszámmra nincs, de kellően részletesen és minőségi módon dokumentálja a két kurzus során és kapcsán született legfontosabb építészeti gondolatokat és élményeket
- 1-1 oldal szóljon minden Tervezőmódszertan alkalmon elhangzott valamely szempont, épület vagy ahhoz kapcsolódó saját gondolat egyéni feldolgozásáról

Beadási határidő és póthatáridő: 2023. június 2. és június 9.